Vlaanderen
is onderwijs & vorming

ODI03
BIOMEDISCHE ACTOREN VAN DE TOEKOMST: DE IMPACT VAN ONTWIKKELINGEN IN DE GEZONDHEIDSZORG OP DE INVULLING VAN DE COMPETENTIEONTWIKKELING BINNEN DE ZORGOPLEIDINGEN

Projectfiche voor de aanvraag van een projecttoelage binnen het Voorsprongfonds (ODISEE)

1 KORTE PROJECTINFORMATIE

Korte projectinformatie	
Titel project	Biomedische actoren van de toekomst: de impact van ontwikkelingen in de gezondheidszorg op de invulling van de competentieontwikkeling binnen de zorgopleiding
Speerpunt	Speerpunt 1 De uitbouw van een Vlaams opleidingsportfolio dat toekomstgericht en wendbaar is
Korte samenvatting	De gezondheidszorg is in versneld tempo onderhevig aan ontwikkelingen die zich voordoen in verschillende domeinen van de maatschappij. Op basis van een geconsolideerde analyse van de ontwikkelingen in de gezondheidszorg en de daaruit voortvloeiende verwachtingen m.b.t. de profielen en vereiste competenties van de gezondheidszorgwerker heeft dit project tot doel de impact op het onderwijs concreet te maken. Het moet de betrokken opleidingen ondersteunen in het soepel inspelen binnen hun curricula op vragen van de arbeidsmarkt en op maatschappelijke noden. Dit gebeurt in dit project door eventuele wijzigingen aan de OLR's zonder de DLR's te wijzigen, zoals die op dit ogenblik Vlaanderenbreed gedefinieerd werden.
Projectleider	**Chris Van Geet,** Paul Herijgers, Filip Staes, Paul Declerck, Bea Maes, Karen Van Wassenhove (Odisee) ,Sofie Bamelis (Vives), Toon Quaghebeur(UCLL) Kate Van Dessel (Thomas More)
Aangevraagd budget	21.094 euro

2 BESCHRIJVING PROJECT

Doelstellingen die beoogd worden met het project *In deze rubriek wordt ook de motivatie van de instelling voor het project en de aansluiting bij het thema van de oproep opgenomen. (max 1 pagina)*
De gezondheidszorg evolueert zeer snel door innovatieve technologische ontwikkelingen en digitalisering, nieuwe vormen van therapieën, en een toenemende kennis van ziekteprocessen. Patiënten zijn mondiger, kritischer en beter geïnformeerd en willen ook actief werken aan het behoud van hun gezondheid. Het belang van preventieve gezondheidszorg neemt toe. De vergrijzing en toename van het aantal chronische zieken creëren maatschappelijke en economische uitdagingen. Het psychisch, emotioneel, en spiritueel welzijn maken steeds meer deel uit van een gezond leven en een holistische aanpak van een medische behandeling. De persoonsgerichte, multidisciplinaire en multi-professionele benadering van ziekte en gezondheid wint aan belang. Het belang van doorgedreven communicatie tussen alle actoren en doelgroepen neemt alleen maar toe.

Deze (r)evolutie van de gezondheidszorg stelt instellingen voor hoger onderwijs voor de uitdaging soepel in te spelen op de vragen van de arbeidsmarkt en op evoluerende of nieuwe maatschappelijke noden. Zij staan voor de uitdaging de evoluties in (inter)professionele competenties in te bedden in de curricula om de jongeren die opgeleid worden maximaal voor te bereiden om hun verantwoordelijkheid op te nemen in de gezondheidszorg. Het onderwijs moet daarbij in snel tempo in kunnen spelen op de verwachtingen aan de afgestudeerden die het opleidt.

De ontwikkelingen in de gezondheidszorg en preventie, en de impact op het onderwijs zijn wereldwijd voorwerp van gesprek en studie. Op verschillende niveaus en in verschillende gremia buigen experten zich over deze ontwikkelingen en hun impact op het beroep en onderwijs. Aan de KU Leuven ontwikkelt een Metaforum werkgroep een visie over hoe de gezondheidszorgberoepen er moeten uit zien. Elders staat de impact van deze ontwikkelingen op het onderwijs centraal in de discussie, zo is bij voorbeeld "Innovatie van morgen in het onderwijs van nu" het centrale thema van jaarlijkse congres van de Nederlandse Vereniging voor Medisch Onderwijs (NVMO) of "Redefining Health Professions Education Together" als centraal thema van het jaarlijkse congres van de Association for Medical Education in Europe (AMEE).

Op basis van een geconsolideerde analyse van de ontwikkelingen in de gezondheidszorg en de daaruit voortvloeiende verwachtingen van de maatschappij, het werkveld, de beroepsverenigingen, …. m.b.t. de competenties van de gezondheidszorgwerker heeft dit project tot doel de impact op het onderwijs concreet te maken. Het project beoogt meer bepaald een antwoord te bieden op de vraag op welke competenties onze opleidingen naar zorgberoepen meer nadrukkelijk moeten inspelen om gezondheidswerkers van de toekomst op te leiden. In tweede orde heeft het project tot doel deze globale analyse verder te vertalen naar een aantal opleidingen. Bedoeling is om na te gaan op welke manier bestaande opleidingen binnen het huidige kader van de domeinspecifieke leerresultaten kunnen inspelen op deze verwachtingen, binnen het kader van het Vlaamse kwalificatieraamwerk. Dit project speelt dan ook in op het speerpunt "naar een toekomstgericht en wendbaar opleidingsportfolio".

Doelgroep van het project
(max.0.5 pagina)

- Globale analyse en conclusies zijn relevant voor elke vorm of niveau van opleiding in het hoger onderwijs. Focus ligt op opleidingen in de volgende domeinen:
  - het medische (geneeskunde, …)
  - het paramedische (logopedie en audiologie, verpleeg- en vroedkunde, ergotherapie, …)
  - het kinesitherapeutische
  - de medische technologie
  - de farmaceutische zorg
  - de gezondheidscoach (beweging, voeding, zelfzorg …)
  - de geestelijke gezondheidszorg (klinische psychologie, …)

Inhoud, methodiek en looptijd van het project
(max 1 pagina)

1) Analyse van de ontwikkelingen in de gezondheidszorg (oktober 2021 –juni 2022)

Vertrekpunt van de analyse is het rapport van de werkgroep[1] die in het kader van het Metaforum (https://www.kuleuven.be/metaforum) reflecteert over de toekomst van de gezondheidsberoepen. Deze werkgroep is interdisciplinair samengesteld uit academici, wordt ondersteund door een Resonantieraad[2] met onder andere vertegenwoordigers uit het werkveld en heeft doorheen haar werkzaamheden de visie betrokken van experten over het brede spectrum van technologische innovaties, zorg, … Vooraleer de bevindingen van de werkgroep worden vastgelegd, zal een draftversie van het rapport besproken worden met de belangrijkste maatschappelijke stakeholders vanuit het beleid, het middenveld, professionele organisaties … Hun input zal daarbij meegenomen worden in de eindversie van het rapport. Het eindrapport zal tijdens een symposium publiek worden voorgesteld en voorwerp vormen van debat met het beleid, middenveld enz.

Met dit rapport als vertrekpunt en mede op basis van een literatuurstudie worden de ontwikkelingen in de gezondheidszorg en de daaruit voortvloeiende verwachtingen m.b.t. de nodige evoluties in curricula in kaart gebracht.
Het valideren van de resultaten van deze literatuurstudie gebeurt door deze af te toetsen bij multidisciplinaire panels van experten. In zijn globaliteit zijn de panels vertrouwd met de ontwikkelingen in de gezondheidszorg en met het onderwijs in het brede domein van de gezondheidszorg. Experten worden gezocht in het milieu van het hoger onderwijs, biomedisch en technologisch onderzoek, in de klinische context, de beroepsverenigingen, de farmaceutische sector, de bedrijfswereld, de arbeidsmarkt, gezondheidspsychologie en -sociologie, ...

2) Identificatie van wenselijke curriculaire aanpassingen binnen de bestaande DLR's en van eventuele aspecten die een aanpassing van de DLR's zouden kunnen vormen (maart 2022 – december 2022)

[1] Leden van de METAFORUM-werkgroep "De toekomst van de gezondheidsberoepen" zijn Erik Schokkaert (coördinator, Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen), Veerle Achten (verslaggever), Jean-Marie Aerts (Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen), Jan Eggermont (Faculteit geneeskunde, Voorzitter Onderwijsraad), Philip Moons (Faculteit Geneeskunde), Frank Rademakers (Faculteit Geneeskunde), Dieter Van Assche (Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen), Jos Vander Sloten (Faculteit Ingenieurswetenschappen), Geert Van Hootegem (Faculteit Sociale Wetenschappen), Sabine Van Huffel (Faculteit Ingenieurswetenschappen), Jan Verbakel (Faculteit Geneeskunde), Dirk Vlasselaers (Faculteit Geneeskunde), Stefaan Callens (Faculteit Geneeskunde), Veerle Foulon (Faculteit Farmaceutische Wetenschappen), Ilse Noens (Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen), Anne Vandenhoeck (Faculteit Theologie en Religiewetenschappen).

[2] Leden van de Resonantieraad zijn Bert Bammens (programmadirecteur POC Geneeskunde), Guy Bormans (programmadirecteur POC Farmaceutische Wetenschappen en van de POC Interuniversitaire Stuurgroep – Manama Ziekenhuisfarmacie), Paul Declerck (decaan Faculteit Farmaceutische Wetenschappen), Jo De Cock (Voorzitter Nationale Commissie Artsen Ziekenfondsen en Nationale Paritaire Commissie Artsen-Ziekenhuizen), Christophe Delecluse (gewezen decaan Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen), Lotte Delemarre (student, Stura), Rik Gosselink (gewezen decaan Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen en gewezen vicerector studentenbeleid), Paul Herijgers (decaan Faculteit Geneeskunde), Bea Maes (decaan Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen), Birgitte Schoenmakers (Faculteit Geneeskunde, Academisch Centrum voor Huisartsgeneeskunde), Jan Seghers (gewezen vicedecaan onderwijs Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen), Maaike Vandermosten (Faculteit Geneeskunde), Chris Van Geet (vicerector Groep Biomedische Wetenschappen), Eleonora Holtzer (Vlaamse zorgambassadeur), Erik Present (benelux Medical Director - Galapagos), Veerle Achten (verslaggever), Erik Schokkaert (Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen)

Naast het valideren van de resultaten wordt met de voornoemde panels bepaald op welke beroepscompetenties we binnen onze opleidingen sterk(er) dienen in te zetten.
Het resultaat is een overzicht van beroepscompetenties die aandacht moeten krijgen in opleidingen tot gezondheidswerkers in het hoger onderwijs. De link naar ontwikkelingen in de gezondheidszorg wordt daarbij geëxpliciteerd. Het overzicht wordt met andere woorden gecontextualiseerd zodat het bruikbaar is voor opleidingen in het biomedische domein in het kader van curriculumontwikkelingsinitiatieven.

3) Terugkoppeling aan het brede veld van universiteiten en hogescholen

   Het resultaat van de literatuurstudie en het overzicht van beroepscompetenties wordt teruggekoppeld naar de relevante organen in VLIR en VLHORA. Op die manier kunnen universiteiten en hogescholen in gesprek gaan over het resultaat van de analyse en kunnen alle universiteiten en hogescholen, naar eigen inzicht en vermogen, de resultaten van de analyse meenemen in toekomstige initiatieven in het kader van de hervorming van bestaande of ontwikkeling van nieuwe curricula.

4) Vertaling van de generieke beroepscompetenties naar een aantal curricula (januari 2023 – juli 2023)

   4.a. identificatie van de relevante beroepscompetenties voor de specifieke opleidingen (met oog voor eventuele differentiatie naar niveau)
   4.b. analyse van de bestaande curricula op de mate waarin de specifieke competenties al of niet een plaats hebben in de curricula
   4.c. formulering van opleidingspecifieke leerresultaten en uitwerken van scenario's voor concrete implementatie in het curriculum.

   De keuze van de opleidingen waarvoor in het kader van het project een vertaalslag wordt gemaakt is afhankelijk van de voorafgaandelijke analyse.
   In deze fase wordt gewerkt met een stuurgroep per domein/opleiding. Een stuurgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken opleidingen, een onderwijskundige, vertegenwoordigers van het werkveld en de beroepsverenigingen, en een student. De stuurgroepen hebben als opdracht in deze fase inhoudelijke input te geven en de output te valideren.
   De validering van de identificatie van de relevante beroepscompetenties en de vertaling naar opleidingsspecifieke leerresultaten gebeurt bijkomend via een bevraging van het werkveld.

5) Ontwikkeling van ondersteunend materiaal (januari 2023 – juli 2023)

   Het materiaal ondersteunt opleidingen in de screening van hun programma's op de mate waarin ingespeeld wordt op de toekomstgerichte competenties. Dit materiaal is later inzetbaar voor opleidingen die dezelfde oefening willen maken.

6) Integratie van de resultaten in aanzetten voor de hervorming van curricula in de diverse instellingen (juni 2023 - …): timing afhankelijk van procedures voor curriculumhervorming in de betrokken instellingen

Samenwerking: argumentatie en partners
(max 1 pagina)

De Associatie KU Leuven (bestaande uit KU Leuven, LUCA School of Arts, Odisee, Thomas More, UC Leuven-Limburg en Vives) is een netwerk van kwaliteitsvolle en innovatieve hogeronderwijsinstellingen in Vlaanderen & Brussel met een uitgesproken maatschappelijke opdracht en trekkersrol in het hogeronderwijslandschap. De strategische alliantie tussen de zes instellingen gaat verder dan een formeel samenwerkingsverband, ze is ook gericht op innovatie en ontwikkeling op vlak van onderwijs en onderzoek. De voorbije twintig jaar namen de partners deze voortrekkersrol met verve op.
Denk aan de succesvolle regionale partnerships die ze afsloten, onder meer bij de integratie van de graduaats- en lerarenopleidingen, maar ook aan de vele domeinspecifieke samenwerkingsprojecten en gezamenlijke curricula- en rationalisatie-oefeningen. Jaarlijks investeren ze ongeveer 1 miljoen euro uit hun werkingsmiddelen in innovatieve onderwijsontwikkelingsprojecten.
Als netwerk van kansen zet de associatie de student centraal. Zo kunnen studenten gratis keuzevakken volgen bij andere associatie-instellingen, richten de partners gezamenlijke OPO's in, zorgen ze voor vlotte overstapmogelijkheden en werkten ze recent nog een plan uit om de financiële drempels voor heroriënteerders weg te werken. Het versterken van de studentenmobiliteit is dan ook een strategische beleidsprioriteit van de associatie.
In het kader van het Voorsprongfonds ambiëren de associatiepartners hun voortrekkersrol nog verder te versterken en te vergroten. Binnen speerpunt 1 focussen ze op vier concrete thema's:

- Het realiseren van zowel een concept en onderwijstechnisch model voor een versterkt opleidingsaanbod van microcredentials, stackable credits en microdegrees, alsook de eerste proeftuinen hierin;
- Het uitbouwen van interdisciplinaire (regionale) samenwerking met een grote rol voor de regionale socio-economische partners;
- Het toekomstgericht hervormen van de curricula in de biomedische opleidingen naar aanleiding van de snel veranderende profielen en vereiste competenties van gezondheidszorgwerkers;
- Het versterken en flexibiliseren van de educatieve bachelor en masteropleidingen voor zij-instromers.

Het project ***Biomedische actoren van de toekomst:*** **de impact van ontwikkelingen in de gezondheidszorg op de beroepscompetenties van de gezondheidszorgmedewerker en zijn opleiding** gebeurt in een samenwerkingsverband tussen verschillende faculteiten van de KU Leuven en de hogescholen van de Associatie KU Leuven die opleidingen tot gezondheidswerker aanbieden, zowel in het kader van initiële opleidingen als in het kader van permanente vorming. Wat de KU Leuven betreft gaat het meer bepaald over de faculteiten Geneeskunde, Farmaceutische Wetenschappen, Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Ingenieurswetenschappen, Industriële Ingenieurswetenschappen, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen.
Van de hogescholen in de Associatie KU Leuven participeren UCLL, VIVES, Odisee en Thomas More.

Een verregaande samenwerking tussen **alle universiteiten en hogescholen** doorheen alle fases van het project wordt niet haalbaar geacht binnen de korte looptijd van het project. Dit zou immers een meer uitgebreid en complexere projectorganisatie vergen. Dat belet niet dat wel een maximale betrokkenheid wordt nagestreefd. Deze krijgt concreet vorm via:

- de betrokkenheid van experten uit universiteiten en hogescholen in de fase waarin multidisciplinaire panels zich buigen over de validering van de resultaten van de literatuurstudie en de beroepscompetenties;
- de voorstelling en bespreking van de resultaten van de literatuurstudie en het overzicht van de beroepscompetenties op relevante organen in VLIR en VLHORA.

Het eindresultaat van het project wordt gedeeld met alle universiteiten en hogescholen. Na de beëindiging van het project kan het resultaat meegenomen worden als vertrekpunt in overleg tussen universiteiten en hogescholen bij de eventuele herwerking van bestaande domeinspecifieke leerresultaten (DLR's) of het opstellen van DLR's voor nieuwe opleidingen. Het project zelf resulteert niet in een voorstel van (nieuwe/aangepaste) DLR's. Het biedt instellingen in eerste instantie een basis om kritisch te kijken naar de eigen opleidingsspecifieke leerresultaten binnen het kader van de bestaande DLR's.

Naast de betrokkenheid van academici, worden ook **werkveld en beroepsverenigingen** nauw betrokken bij het project. Dit gebeurt in verschillende fases van het project:

- Het werkveld is vertegenwoordigd in de Resonantieraad die de werkgroep van het Metaforum ondersteunt.
- Beroepsverenigingen en beroepenveld zijn betrokken in de validering van de resultaten van de literatuurstudie en van de beroepscompetenties.
- Werkveld en beroepsverenigingen worden bevraagd in functie van de validering van de identificatie van de relevante beroepscompetenties en de vertaling naar opleidingsspecifieke leerresultaten voor specifieke opleidingen.

Samenwerking krijgt dus vorm via:

- Vertegenwoordiging van KU Leuven en Associatiepartners in een Stuurgroep die het project begeleidt
- Vertegenwoordiging van experten uit hoger onderwijsinstellingen en werkveld in multidisciplinaire panels, naast de bevraging van het werkveld.
- Inzet van personeel (2VTE (2 jaar) vanuit KU Leuven, 1VTE (1 jaar) gezamenlijk vanuit de betrokken hogescholen van de Associatie KU Leuven).

Via de bestaande en geijkte associatie-organen, alsook specifieke stuur- en werkgroepen blijven ook de andere associatiepartners betrokken over de intenties, vooruitgang en resultaten van het project.
De projectresultaten worden bovendien ter beschikking gesteld van alle universiteiten en hogescholen.
Via panel en stuurgroepen worden verder ook experten betrokken uit de academische wereld en het werkveld.

Verwachte output (kwalitatief) in meetbare KPI's

Het project zal beoordeeld worden op basis van de beoogde en meetbare effecten binnen de looptijd van het project. Indien er ook effecten na de looptijd verwacht worden, mogen deze worden meegegeven (max.0.5 pagina)

Globaal en op termijn moet het project een basis bieden aan opleidingen om opleidingsprogramma's aan te bieden die beter voorbereiden op de rol van gezondheidswerker in de toekomst. Het project moet ervoor zorgen dat die keuzes gebaseerd zijn op een doordachte analyse van de verwachtte ontwikkelingen in de gezondheidszorg en afgestemd zijn tussen de verschillende onderwijsniveaus.

Het project zal bijdragen aan de intrinsieke kwaliteit van de opleidingen en aan de kwaliteit van de afgestudeerden. Het zal tevens bijdragen aan een betere afstemming tussen instellingen over de finaliteit (in termen van na te streven beroepscompetenties) van de opleidingen en tot een versterking van de samenwerking.

Het project resulteert in:

- Een rapport met de schriftelijke neerslag van de mulitdisciplinaire werkgroep (Metaforum) en de literatuurstudie waarin de toekomstige ontwikkelingen in de gezondheidszorg worden geschetst, alsook de impact op de beroepscompetenties van de toekomstige gezondheidswerker; met een inventaris van beroepscompetenties die aandacht verdienen in opleidingen in het hoger onderwijs.
- Een visie op de impact van de ontwikkelingen in de gezondheidszorg op de curricula in enkele concrete opleidingen.

Niet realiseerbaar in het bestek van de vooropgestelde periode zijn afgeronde voorstellen voor curriculumhervorming en de implementatie van curriculumhervormingen die de feitelijke resultaten van het project in de curricula verankeren. Dit is onder meer te wijten aan het uiteenlopen van procedures en vooropgestelde deadlines binnen de betrokken instellingen.

Verwachte output (kwantitatief) in meetbare KPI's

Het project zal beoordeeld worden op basis van de beoogde en meetbare effecten binnen de looptijd van het project. Indien er ook effecten na de looptijd verwacht worden, mogen deze worden meegegeven (max.0.5 pagina)

Binnen de looptijd van het project:

- 7 sets van beroepscompetenties voor de verschillende relevante domeinen (het medische, het paramedische , het kinesitherapeutische, de medische technologie, de farmaceutische zorg , de gezondheidscoach, de geestelijke gezondheidszorg);
- voor minstens 3 opleidingstrajecten: een nieuwe/herwerkte set van opleidingsspecifieke leerresultaten met het oog op het wegwerken van bestaande lacunes in een aantal opleidingen of in het globale opleidingsaanbod;
- voor minstens 3 opleidingstrajecten: aangepast curriculum afgetoetst bij externe peers en werkveld;
- minstens 3 scenario's om de onvoldoende uitgewerkte of ontbrekende opleidingsspecifieke leerresultaten in het opleidingsaanbod te verwerken (in functie van de uitwerking van een OPO, de aanpassing van een bestaand programma, het inrichten van een nieuw programma in het kader van permanente vorming).

Na afloop van het project:

- In de toekomst onderbouwde optimalisering van DLR's voor opleidingen tot gezondheidswerker op basis van de gangbare procedures. Concreet betekent dit dat de beroepscompetenties in de toekomst mee voorwerp kunnen vormen van overleg tussen universiteiten en hogescholen dat leidt tot een aanpassing van bestaande of formulering van nieuwe DLR's.
- Op langere termijn heeft het project effect op de opleiding van duizenden studenten en cursisten doorheen heel Vlaanderen.

Hoe zal na afloop van het Voorsprongfonds het project verder ingebed worden in de instelling?

(max.0.5 pagina)

Inbedding van de resultaten van dit project gebeurt in de context van curriculumhervormingen of van het opzetten van nieuwe opleidingstrajecten, in het bijzonder in het kader van permanente vorming. Resultaten worden tevens meegenomen in ander projecten, o.a. training communicatievaardigheden.

3 BUDGET

Aangevraagd budget		Totaal
1 loonkosten		325.118
2 werkingskosten		2.000
	2.1 materiële organisatie	2.000
	2.2 honoraria	0
	2.3 andere kosten medewerkers	0
3 uitrustingskosten		0
4 overhead (12,5% van loon- en werkingskosten)		40.890
Totaal		368.008

Instelling	Loonkosten	Werkingskosten	Uitrustingskosten	Overhead	Totaal
KU Leuven	250.118	2.000	0	31.515	**283.633**
Odisee	18.750	0	0	2.344	**21.094**
TM	18.750	0	0	2.344	**21.094**
UCLL	18.750	0	0	2.344	**21.094**
Vives	18.750	0	0	2.344	**21.094**
Totaal	325.118	2.000	0	40.890	368.008

Verantwoording van het budget[3]

Indien de verantwoording gelijk loopt voor meerdere projecten, mag verwezen worden naar een andere projectfiche (max 1 pagina)

1. Beschrijving van de kosten en de gebruikte methodologie

a. Wie voerde de kostinschatting uit?

De kosteninschatting volgde een iteratief proces.
Binnen de centraal binnen KU Leuven opgerichte Stuurgroep Voorsprongfonds werden, o.b.v. o.a. een inhoudelijke evaluatie van de graad van impact van de voorliggende projectvoorstellen, de budgetcontouren vastgelegd en projecten budgetmatig gelabelled als grote, middelgrote of kleine projecten.
De gedetailleerde kostenraming per projectvoorstel is dan verder in detail uitgewerkt door/i.s.m. de individuele projectleiders rekening houdende enerzijds met de door de centrale Stuurgroep Voorsprongfonds vastgelegde contouren en anderzijds uitgaande van de reële financiële noden i.f.v. de inhoud, doelstellingen en verwachte output van het ingediende projectvoorstel.

[3] Deze bepalingen zijn opgelegd in het kader van het Europees Plan voor Herstel en Veerkracht.

Vervolgens zijn de individuele projectbudgetten aan een centraal nazicht onderworpen door de cel Budgetadvies van de centrale Projectadministratie voor af- en overeenstemming met

- de specifieke financiële richtlijnen van het Voorsprongfonds (vb. niet recurrente karakter van de kosten, correcte kostenrubricering, correcte berekening overhead, …)
- de algemeen binnen KU Leuven gehanteerde kostenprincipes voor budgetopmaak (vb. juist begroten van loonkosten i.f.v. gewenste profiel, …)
- de budgetten van andere ingediende projectfiches (vb. elimineren van evt. overlappende/dubbele budgetaanvragen, …) zowel binnen KU Leuven in strikte zin als binnen de Associatie KU Leuven.

Tot slot werden de individuele projectbudgetten zowel project per project als geconsolideerd (per speerpunt en per kostencategorie) finaal ter goedkeuring voorgelegd aan de centrale Stuurgroep Voorsprongfonds. Dit eveneens met het oog op validatie van de regelgevingscriteria m.b.t. redelijkheid, plausibiliteit en evenredigheid van de door KU Leuven ingediende projectvoorstellen i.k.v. het Voorsprongfonds .

b. Methodologie

Gebruik van boekhoudkundige methoden, kosten gebaseerd op soortgelijke hervormingen/investeringen die in het verleden zijn uitgevoerd, statistische gegevens, geloofwaardige en degelijke studies van betrouwbare instanties of andere soortgelijke bronnen, ... Indien de kosten zijn gebaseerd op (een) investering(en) die in het verleden is (zijn) uitgevoerd, geef dan een korte beschrijving van deze investering(en) (omvang, locatie, jaar/jaren van voltooiing, ...)

Zie ook hierboven voor algemene uitleg m.b.t. het gevolgde proces.
Voor de budgettering van de **loonkosten** is gebruik gemaakt van de binnen SAP bestaande kostprijssimulatietool die o.b.v. de ingave van o.a. het personeelsstatuut (ATP, BAP, …) en de aanstellingsperiode een loonkost simuleert die, binnen bepaalde marges afhankelijk van vb. de graad en anciënniteit, overeenstemt met de werkelijke loonkost (bruto, RSZ, vakantiegeld, eindejaarspremie, …) zoals deze achteraf bij aanstelling wordt geregistreerd op de projecten.
Voor de budgettering van de **werkingskosten** : deze zijn gebaseerd op reële, actuele kosteninschattingen van recente gelijkaardige aankopen

c. Kostenaannames

Bijvoorbeeld: m² en €/m² voor gebouwen, aantal mandagen en €/mandag voor IT, consultancy, outsourcing, onderzoek, aantal VTE (per niveau A, B, C, D), maandelijkse loonkosten, aantal maanden, eenheidskosten en aantal uitrustingen voor investeringen.

Loonkosten

Voor de uitvoering van dit project zijn nodig:

- KU Leuven : 2 stafmedewerkers in ATP niveau 7.1 met 5 jaar anciënniteit voor in totaliteit 46 maanden
- Hogescholen : 1 VTE stafmedewerker gezamenlijk (25% per hogeschool) voor 1 projectjaar

Werkingskosten

Dit betreft de aankoop van computermateriaal (laptops en schermen) voor de 2 stafmedewerkers van KU Leuven @ EUR 1.000/medewerker

d. Berekening

Leg uit hoe de uiteindelijke raming tot stand is gekomen, met inbegrip van, indien beschikbaar, berekeningen voor de hoofdcategorieën die de belangrijkste kostenfactoren zijn.

Loonkosten

- KU Leuven : EUR 65.248/jaar * 46 maanden	EUR	250.118
- Hogescholen : (EUR 75.000 * 25%) = EUR 18.750/hogeschool *4	EUR	75.000
Totaal	**EUR**	**325.118**

Werkingskosten

- KU Leuven : EUR 1.000/medewerker * 2 medewerkers	**EUR**	**2.000**

2. Regelgevingscriteria

Leg uit in hoeverre deze raming:
- redelijk is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component passend is.
- plausibel is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component in overeenstemming is met de aard en het type van de voorgenomen hervormingen en investeringen.
- evenredig is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag overeenstemt met de verwachte sociale en economische gevolgen van de hervorming/investering.

Is het gevraagde budget redelijk?

Gelieve voldoende informatie en bewijzen te verstrekken die tot de conclusie leiden dat het bedrag van de totale kosten van het project noch te laag, noch te hoog is geraamd

Het hierboven sub 3.1.a beschreven en gelopen iteratieve proces inzake budgetopmaak en - validatie biedt de nodige garanties inzake redelijkheid van het ingediende projectbudget

Is het gevraagde budget plausibel?

Gelieve voldoende informatie te verstrekken en aan te tonen dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component in overeenstemming is met de aard en het type van de voorgenomen hervormingen en investeringen.

Het hierboven sub 3.1.a beschreven en gelopen iteratieve proces inzake budgetopmaak en - validatie biedt de nodige garanties inzake plausibiliteit van het ingediende projectbudget

Is het gevraagde budget evenredig en in overeenstemming met het beginsel van kosteneffectiviteit?
Gelieve voldoende informatie te verstrekken en aan te tonen dat het bedrag overeenstemt met de verwachte sociale en economische impact van de hervorming/investering en in overeenstemming is met het beginsel van kostenefficiëntie
Het hierboven sub 3.1.a beschreven en gelopen iteratieve proces inzake budgetopmaak en - validatie biedt de nodige garanties inzake evenredigheid en kosteneffectiviteit van het ingediende projectbudget

4 DO NO SPECIFIC HARM[4][5]

Indien de verantwoording gelijk loopt voor meerdere projecten, mag verwezen worden naar een andere projectfiche

milieudoelstelling	Project brengt significantie schade toe aan deze milieudoelstelling	Project brengt GEEN significantie schade toe aan deze milieudoelstelling	Onderbouwing
Mitigatie van de klimaatverandering *Een project wordt geacht aanzienlijke schade toe te brengen aan de beperking van de klimaatverandering indien zij leidt tot aanzienlijke emissies van broeikasgassen*		**X**	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en 'producten' hebben volgens het GHG protocol beperkte scope 1 en amper scope 2 emissies. Het project bestaat voornamelijk uit denkwerk, overleg en onderwijsactiviteiten en/of de ontwikkeling van software applicaties. Het overleg tussen partners wordt vooral digitaal georganiseerd om transport en daarbij horende de emissies van broeikasgassen maximaal te beperken. Ook studenten – die van de resultaten van dit project zullen gebruik maken – stimuleren we tot duurzaam transportkeuzes indien zij zich moeten verplaatsen naar de campus. Naast personeel, bestaat onze input voornamelijk uit ICT materiaal en energie (voor gebouwen en apparatuur). Elke instelling heeft een eigen beleid inzake duurzaamheid om de impact van gebouwen en infrastructuur op klimaatverandering te beperken.

[4] Deze bepalingen zijn opgelegd in het kader van het Europees Plan voor Herstel en Veerkracht.
[5] Technical guidance on the application of "do no significant harm" under the Recovery and Resilience Facility Regulation: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c2021_1054_en.pdf

			Sinds 2008 gebruikt KU Leuven zo 100% groene stroom. Alle inspanningen van de KU Leuven worden gemonitord, volgen de GRI standaard en liggen vervat in het duurzaamheidsrapport. https://www.kuleuven.be/duurzaamheid/duurzaamheidsrapport We beperken het energieverbruik door verspilling tegen te gaan: (bijkomend) Isoleren van zoldervloeren en daken, inzetten van extra middelen om enkel glas te vervangen door hoogrendementsbeglazing en gevels naar de huidige standaarden te isoleren, warmterecuperatie op verluchting. We maken zo efficiënt mogelijk gebruik van fossiele brandstoffen om in de resterende energiebehoefte te voorzien: omschakeling van verwarming op stookolie naar aardgas, warmterecuperatie van het universitaire datacenter om de naastgelegen gebouwen te verwarmen, verhoogde aandacht voor het inregelen van klimaatinstallaties. We proberen onze voedselvoetafdruk te verkleinen oa door projecten als de groentetas. Collega's en studenten komen bijzonder weinig met de auto naar Leuven. We zetten verder in op het verminderen van het aantal verplaatsingen van studenten en personeel door incentives voor zacht weggebruik en openbaar vervoer. Daarnaast compenseren we vliegreizen voor personeel. Middelen die we hiervoor gebruiken zijn: studentenbuspas, terugbetaling OV, verplichte vliegbijdrage personeel, huurfiets studenten, gratis (elektrische) 2WD fiets personeel, fietsatelier, fietsherstelnetwerk, blue bike douches, carpool, laadpalen, cambio…
Adaptatie aan de klimaatverandering *Een project wordt beschouwd als een activiteit die significante schade toebrengt aan de aanpassing aan de klimaatverandering*		**X**	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en 'producten' van het project hebben geen rechtstreeks impact op de aanpassing aan klimaatverandering Door maximaal in te zetten op digitaal overleg en studenten te stimuleren om gebruik te maken van het openbaar vervoer, hebben de activiteiten geen negatief impact op ruimtegebruik bv. door de nood aan bezoekersparkingen. We leveren inspanningen om – waar mogelijk – onze campussen te vergroenen en zo juist bij te dragen aan

als zij leidt tot een toename van de negatieve gevolgen van het huidige klimaat en het verwachte toekomstige klimaat, op de activiteit zelf of op mensen, natuur of activa			de adaptatie-inspanningen. KU Leuven maakt gebruik van energie uit duurzame bronnen door aankoop van alle elektriciteit uit 100% hernieuwbare energiebronnen (water, wind en biomassa), plaatsing van PV-panelen voor de lokale productie van elektriciteit, nieuwe gebouwen verwarmen door middel van warmtepompen.
Water en mariene leven (incl. grondwater) *Een project wordt geacht significante schade toe te brengen aan het duurzame gebruik en de bescherming van water en mariene rijkdommen indien deze schadelijk is voor de goede toestand of het goede ecologisch potentieel van waterlichamen, met inbegrip van oppervlaktewater en grondwater, of aan de goede milieutoestand van mariene wateren*		**X**	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en producten hebben geen rechtstreeks impact op water en mariene leven. Ze mobiliseren weliswaar personeel en studenten zowel digitaal als op onze campussen. Op onze campussen is er eveneens aandacht voor duurzaam watergebruik en duurzaam omgaan met afval om watervervuiling tegen te gaan.
Circulaire economie *Een project wordt geacht significante schade toe te brengen aan de circulaire economie, met inbegrip van*		**X**	De beoogde activiteiten en resultaten van dit project genereren slechts in zeer beperkte mate rechtstreekse afvalstromen, voornamelijk papier en mogelijks extra IT apparatuur. Deze vallen onder het bestaande afvalbeleid op onze campussen, waar maatregelen getroffen worden inzake afvalpreventie, recycling of hergebruik. bv. door het afraden van printen, afvalbakken om te sorteren,

afvalpreventie en recycling, indien zij leidt tot significante inefficiëntie in het gebruik van materialen of in het directe of indirecte gebruik van natuurlijke hulpbronnen, of indien zij de productie, verbranding of verwijdering van afval aanzienlijk doet toenemen, of indien de langdurige verwijdering van afvalstoffen aanzienlijke en langdurige milieuschade kan veroorzaken.			hergebruik van papier en apparatuur, langere afschrijving van IT materiaal, etc...
			
			In KU Leuven hanteert de aankoopdienst duurzaamheidsprincipes bij de aankoop van materialen of diensten om afval te vermijden of te beperken. We zetten inzake ICT gebruik in op circulaire praktijken. Zo won KU Leuven bv. de Fair ICT award in 2020.
			• Verlengen de levensduur van apparaten in het algemeen (vnl. elektronica),
			• hebben een website herbruikbare goederen,
			• stimuleren hergebruik van labojassen,
			• hebben alleen nog gerecycleerd print- kopieer en wc-papier,
			• gebruiken milieuvriendelijke poetsproducten,
			• hebben een aanbod van 16.000 kantoorproducten, duurzame aankooplijsten voor financiële antennes, en dringen kleine orders terug
			• zorgen ervoor dat
			  • onze bureaustoelen een uitzonderlijk lange levensduur hebben
			  • onze koelkasten minstens een A++label,
			  • onze werkkledij aan sociale- en milieucriteria voldoet
			  • onze meubelen in residenties zijn FSC pf PEFC gelabeld zijn…

Preventie en controle van vervuiling *Een project wordt geacht significante schade toe te brengen aan de preventie en bestrijding van verontreiniging als deze leidt tot een aanzienlijke toename van de emissies van verontreinigende stoffen in de lucht,*		**X**	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en producten leiden niet tot emissies van verontreinigende stoffen. Bij de aankoop van eventuele materialen in het kader van dit project zullen strenge milieunormen worden gehanteerd. De KU Leuven evolueert van lineair naar circulair afvalbeheer, door in de aankoopfase van producten zoveel mogelijk in te zetten op waardebehoud in de afvalfase, overal fijnmazig in te zamelen en te sorteren en daardoor de restfractie gevoelig terug te dringen. Resttromen voeren we af met het oog op zo hoogwaardig mogelijke toepassingen. We werken met onze Ecoteams en campagnes als Green Impact om te

het water of de bodem.			sensibiliseren en te informeren en onze vervuiling terug te dringen.
Biodiversiteit en ecosystemen *Een project wordt geacht significante schade te berokkenen aan de bescherming en het herstel van biodiversiteit en ecosystemen indien zij significante schade toebrengt aan de goede staat en veerkracht van ecosystemen, of schadelijk is voor de staat van instandhouding van habitats en soorten.*		**X**	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten hebben geen rechtstreeks impact op de biodiversiteit. Het project bestaat voornamelijk uit denkwerk, overleg en onderwijs-activiteiten en/of de ontwikkeling van software applicaties. Het project mobiliseert wel personeel en studenten online en op onze campussen. KU Leuven legt in haar masterplannen de focus op duurzaamheid, erfgoed en biodiversiteit waarbij de nadruk ligt op het vrijwaren van de open ruimte en bodem voor water en groen. Ons groenbeheer zet in op het samengaan van groen en ruimtelijke planning, behoud en ontwikkeling van patrimonaal groen groene verdichting, groene mobiliteit, beleidsparticipatie en groenbeheer en groene dienstverlening.